

RAIKKÜLA

KOLHOOSI JUHATUSE JA ÜHISKONDLIKE ORGANISATSIOONIDE INFOLEHT

Nr. 8 (14) SEPTEMBER 1988

Parteiorganisatsioonis

Augustikuu koosolekul oli päevakorras «NLKP Keskkomitee juulipleenumi otsustest». Ettekandja K. Lilleoja märkis, et 29. juulil oli NLKP KK pleenum, mille päevakorras oli XIX üleliidulise parteikonverentsi otsuste elluviimisel tehtav praktiline töö. Võeti vastu otsused aruannete ja valimiste kohta parteiorganisatsioonides ning parteiparaadi ümberkujundamise põhisuundade kohta.

Konverentsi otsuste elluviimine langeb kokku aruande- ja valimisperioodiga parteis. Kiiresti on vaja realiseerida konverentsi soovitusel, et salajase hääletamise bületäänidesse võtta rohkem kandidaate, kui on mandaate. Kehtestada kõrgematesse parteiorganisatsioonidesse altpoolt kandidaatide esitamise õigus. Piirata juhtivatel parteilistel ametikohtadel oleku aeg kahe tähtajaga järjest. Samal ajal annab partei põhikiri kommunistidele õiguse otsustada iga parteitöötaja valimise või mittevalimise olenemata ametisoleku ajast. Otsustava tähtsusega on see, kuidas ta oma kohustustega toime tuleb, kas teda usaldatakse ja toetatakse. Partei kaader peab olema väga

kompetentne ja oma tegevuses üle minema poliitiliste juhtimismeetoditele.

Pärast valimisi parteis tuleb läbi viia NLKP rahvasaadikute valimised ning reorganiseerida kõrgemad riigivõimuorganid ja võimuorganid vabariikides kuni kohalike nõukogudeni välja. Tuleb loobuda rahvasaadikute koosseisu ettekirjutamisest. Valijail peab olema täielik kandidaatide vaba ülesseadmise ja tõelise valiku õigus. Seda eriti küla-, alevi-, rajooni- ja linnanõukogudes, kus oma kandidaate paremini tuntakse ja suudetakse teha õige valik.

Tuleb olla tähelepanelik emakeele ja rahvuskultuuri, looduse ja ajaloomälestiste kaitsmise vastu.

Vaja on küla sotsiaalse arengu programmi, veelgi enam tegusid, sest igasuguseid plaane on ennegi tehtud. Näide kohapealt. Apriillis arutati Raikküla kooliküsimust. Pärast koolitöö lõppu pidi algama kapitaalremont. Maja vajas hädasti uut katust, vahetada tuli sarkaid ja talasid. Uus õppeaasta algas, kuid olukord on endine.

Mõni aeg tagasi puudusid

kohalikus kaupluses müügil isegi sool, või ja tikud. Ilmselt oli viga kapluse juhatajas. Praeguseks on kooperatiiv ümberkorraldused teinud ja olukord on paranenud.

EKP KK ettekande teesides pleenumile nenditakse, et meil ja meie toodetavat pole teistel kusagil kaugel õigus jagada.

Rajooni poolt on EKP KK pleenumile esitatud ettepanekud näiteks eesti keele ja kodakondsuse küsimuse kohta, nõudmine kiirendada valimisseaduse ja konstitutsiooni ümberkorraldamist, anda hinnang liikumistele meie valupunktide ümber, ENSV MN määruse tühistamisest kulakuks tunnustamise kohta, mis tänaseni kehtib.

Sõnavõttudest: K. Näksi: «Katus sajab mitmest kohast läbi. Pööningule on pandud ämbrid, vannid, kiled. Rapla REV 2 pidi abistama tööjõu ja materjalidega. Jäeti tegemata vaatamata sellele, et küsimusega tegeles isiklikult sm. Plotnikov. Kujunenud olukord on küllaltki kriitiline».

P. Alasepp: «Katusele läheb vaja 700 m² eterniiti. REV teeks, kui haridusosakond annaks plaadid. Vabariigis plaate ei ole ja sinna see koer maetud ongi.»

Ehituskorraldusest rajoonis

II keskkooli ehitamisel ollakse juulikuu graafikus. Partei rajoonikomitee ja täitevkomitee ühise korraldusega nõuti majandist abi kooli ehitusele kaks meest. Tegelik ehitusjuht kohapeal ei teadnud sellisest korraldusest midagi ja mehed tulid sama targalt tagasi. Milleks selline mõtlematu teguviis?»

S. Kalda: «Kuni Saul on eesotsas, pole ka IME programmi elluviimisest midagi head loota.»

V. Kaljula, partei RK instruktor:

«See rajoonist antud korraldus oli küll kõvasti mõõda ja tuletas vanu juhtimismeetodeid meelde.»

Sõnavõtja tutvustas rajoonikomitee struktuuri reorganiseerimise perspektiive. Kavatsetakse koondada 8 kohta. Likvideeritakse tööstus- ja põllumajanduse osakond. Ühele instruktorile jääb teeneda 13–15 alorganisatsiooni.

Praegu valmistub RK novembri lõpul rajooni parteikonverentsiks. Kohtatelt tuleb esitada rajoonikomitee kandidaadid, kes esindavad edaspidi kohalikku alorganisatsiooni.

Raikküla kolhoosi parteialorganisatsiooni aruandevalimiskoosolek otsustati teha 10. oktoobril.

Armas lugeja!

Arme unustame, et praegu on igähele antud võimalus olla tema ise. Ise mõelda, ise tegutseda ja teha, olla ise aktiivne.

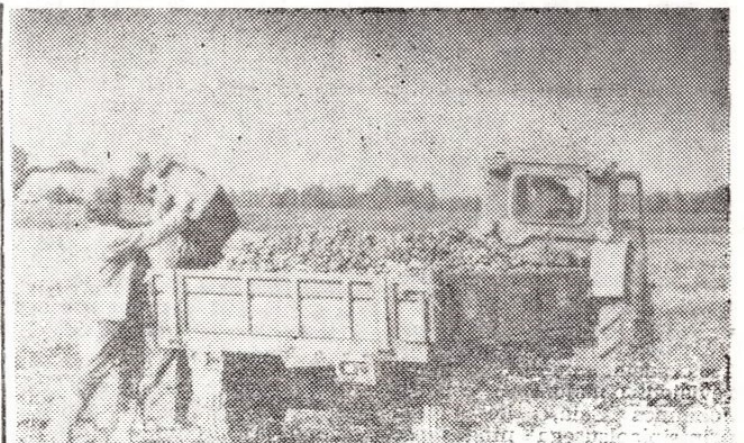
Lähenemas on kolhoosi 40. aastapäev, mida tõenäoliselt tähistame 9. detsembril. Sündmuse tähistamiseks kavatseme väljaanda infolehe juubelinumbri. Kui kellelgi leidub enam vähem selgeid fotosid kolhooside algusaastast (tuntud töönimesed, põllutööd, viljamasindamine või mõni muu sündmus), siis palun sellest teatada suuliselt või telesonil 548. Püüan teha ümberpildistamisi, originaalid tagastan omanikele. Samuti on teretunud mälestused kolhoosielu algaastate

argipäevast ja ka pidusemast poolest. Võib nii suuliselt kui kirjalikult.

Toimetus on tänulik, kui väljendaksite oma praeguse ajahetkesoove, mõtteid, seisukohti, ettepanekuid, kriitikat meie infolehe veergudel.

Kirjutame sellest, kuidas Sinu arvates edasi elada, kuidas töötada ja toimida nii, et me üksteist paremini mõistaksime, lähimõeldamatult ja suurema prespektiivitundega tegutsiksime, üksteise tööd austaksime ja majandi ühist rege ikka ühes suunas veaksime.

Iga kaastöö on teretunud, sest — kui mitte nüüd, siis millal? Kui mitte mina, siis kes? ERNI TAMMARU



Kartulivõtmist alustati 29. augustil. Lipa osakonnale oli esimesel päeval Rapla rahvast appi tulnud. 10. septembri saak 147 ts/ha.

Juhatuses arutati

Kuulati metsaülesma Andres Andersoni aruannet metsatööde käigust. Ettekandja pidi nentima, et metsas on koondatud ja koondamata palke küllaldaselt — paraku on saekaatriid tühjad, Miks? Esiteks pole väljavedu organiseeritud sobival astajal. Teiseks on liialt jäänud lootma teiste asutuste spetsiminate abile ja pole kasutatud oma majandi veovahendeid ja kraanat. Kolmandaks pole kolhosile soetatud vastavat spetsitehnikat (metsaveo traktor).

Ettekandja tunnistas teataval määral leiget suhtumist oma kohustustesse, kuid tõstas ka nõudmise — metsameeste käsutuses olgu aasta ringi oma traktor ja traktorist, et saaks töid vastavalt vajadustele ja võimalustele organiseerida. Küllap leevendub siis ka seni igavene saematerjali defitsiit.

Piinlik lugu, et korralikult pole tehtud kommunaalteenuseid (õpetajate küttepuud), asi on piirunud mitmel korral ainult lubadustega.

Juhatus nõudis kiiret tööd organiseerimist, et veidigi leevendada saematerjalide puudujääki loomapidamishoonete talveks ettevalmistamisel.

Otsustati kutsuda metsaülesma ülesti aru andma novembrikuu alguses. Avaldada laimust lohakuse eest ja vähendada augustikuu preemiat 50% võrra.

Musta müret oli täis Klariissa Lepiko sõnavõtt. «Meil on neli lüpsikarjalauta. Oktoobri algul on farmide ülevaatus, remonti pole aga praktiliselt alustatudki. Seakao laudas pole ikka veel uusi sanitaarrüütu kappe. Üksed on üldiselt katkised ja ripakil. Ruumide soojustamine on alla igasugust arvestust. Huvitav, mida me küü aja pärast üle vaatame?»

Või võtame Uus-Allika karjatee. Palju on juttu olnud, kuid loomadel pole sellest kergemaks läinud. Karjatee on sillutatud jämeda kruusaga ja sellest tingitult palju jalavigastusi. Praegu on aga karjatee selline, et loomad lausa ujuvad. Kas jälle oleme jõudnud olukorran, et Uus-Allika loomad tuleb aasta ringi lauta jätta? Farmi piimatoodang on kahanenud miinimumini — kuhu me nii jõuame?

Kenava noorkarjalaut on lausa katastroofilises olukorras. Lipal on vaja paar maaja karjarahvale eraldada.

Kui karjarahvas vastu peatset saabuvat laudaperioodi oma hädadega üksi jätakse, ei tasu neilt ka rahuldavat toodangut oodata.»

Juhatus võttis sõnavõtu teadmiseks ja võtab tarvitu-sele abinõud, et olukorda peatselt normaliseerida.

Prügemajanduse parendamiseks pidi peainsener R. Tõntsohn septembrikuu juhatuses esinema ettepanekuga; ühtlasi pidi ta tutvuma Kaiu kolhoosi sellealase kogemusega.

Välja põlnud pakkuda ei seda ega teist.

Juhatus juhtis peainseneri tähelepanu liiga külmale ja ükskõiksele suhtumisele juhatus otsuse täitmisse ja nõudis konkreetset tegutsemist.

Maja nr. 4 lagunevate treppikodadega pole samuti midagi ette võetud.

Esimees pidi asjaosaliste tähelepanu juhtima sellele, et juhatus otsuseid kiputakse mõnikord nõ. jutuajamise tasemel võtma. Sellise tööstiiliga kaugel ei jõua.

Juhatus ütleb spetsialistidele ja roomikmasinate juhtidele: ärge sõitke roomikmasinatega mustkatteteedel. Roomikud purustavad ju vastsed teed lühikese ajaga ja hakkame jälle aukudes ukerdama.

Edaspidi paigutatakse roomikmasinaid ümber ainult treileriga.

Töösisekorraeskirjade eiramise ja muude pattude pärast pidid augustikuu preemiatest loobuma 27 töötajat.

Raplamaa Rahvarinde Raikküla tugirühma

O T S U S

1. Ühineme 29. augustil 1988. a. Tartus peetud 15 asutuse töötajate rahvakoosoleku pöördumises toodud seisukohtade ja nõudmistega («Edasi» nr. 199 31. 08. 88).

2. Avaldame usaldamatust Viktor Vahtile seoses eesti keele ja kodakondsuse töökomisjoni töö boikoteerimisega oma ametikohal. Kutsume üles valijaid teda tagasi kutsuma.

3. Nõuame Raikküla RSNi ja Rapla Rajooni RSNi istungjärgude viivitamatut seisukohavõttu 29. 08. 1988. Tartumaal toimunud 15 asutuse töötajate rahvakoosoleku pöördumise kohta Eestimaa elanike poole ning eesti keele ja kodakondsuse sätestamise kohta.

Palume kolhoosi ühiskondlike organisatsioonide seisukohavõttu nimetatud küsimustes.

Heaks kiidetud Raikküla kolhoosi juhatusel laiendatud koosolekul 5. septembril 1988. a.

Veel praegu kehtivas kolhoosi põhikirjas on öeldud, et kolhoosi vara kuulub ainult kolhoosile ja kolhoosi liikmed, kes on süüdi kolhoosi vara hävimises, puudujääkide tekitamises, rikkemises või kaotamises, samuti traktorite, autode jm. masinate omavolilises kasutamises ja on tekitatud sellega kolhoosile materiaalselt kahju, on kohustatud selle kolhoosile hüvitama. Tegelikult kahju suurust määratakse kindlaks ning nõutakse sisse kolhoosi juhatuselt. Kolhoosi vara säilimise kontroll on pandud revisjonikomisjonile.

* * *

Mina olen Raikküla kolhoosis töötanud 20 aastat. Enamiku ajast olen tegele- nud igasuguste revisjonidega ning komisjonidega, seega või ennast juba peaaegu «teeneliseks» pidada.

Kui nüüd vaadata tagasi möödunud aastatele, milliste küsimustega on tulnud tege- lda, ning kas sellest kõigest ka mingit kasu on olnud, see on juba teine asi. Meie viga on ka selles, et me pole küllalt järjekindlad ikka ühe ja sama küsimuse juurde tagasi tulema. Oleme arvanud, et kui puudused on ära näidatud, siis seda ka arvestatakse, kuid paraku aga ei pruugi sugugi nii olla.

Kolhooside ühinemisest, so. 1969. aastast kuni 1973. a. oli revisjonikomisjoni esimees Johannes Saia, kes oma printsiipiaalsusega ning täpse sõnaga oli majandi töötajate hulgas suur autoriteet. Eriti olid oodatud tema sõnavõtted koosolekutel. Kõik olid ele-

vil: Saia rääkis väga huvitava- valt. Kõik naeravad, kuid et need olid väga tõsised asjad, seda ei vaevunud mõtlema. Kõige suurem vaenlane ongi meie inimestel ükskõiksus, et las läheb kuis läheb, mis see minu asi on.

Revisjonikomisjoni vanu akte sirvides võib näha, et pole olnud tootmisloiku, mille- le poleks tähelepanu pöö- ratud. Juba 1972. aastal tegi Lipa osakonna metsavaht ette- kand, et metsas on väga palju ülestöötatud ning väl- javedamata materjali, mis seal rikneb. Ka nüüd, 1988. aastal seistakse ikka veel sama probleemi ees: metsa- materjali täis — saekaatriid ei tööta, laudu ei ole jne.

Kogu nende aastate jook- sul on revisjonikomisjoni vaateväljas olnud söötade tootmine ja hoidmine. Näi- teks 1973. a. 9. veebruaril märgitakse aktis, et lautade ümbruses on söödad laiail ja

Kolhoosi vara pole

jõusööda ruumid lukustama- ta. Praegu, 15 aastat hiljem ei ole asjad palju parane- nud. Kui ehk selles osas, et jõusööda võtmist ei peeta enam mingiks süüks, samuti nagu piima kojuviimist lau- dast.

1974. a. revisjonikomisjoni aktis märgiti, et tuleb pare- mini kontrollida kartuliku- hjasid, et ära hoida asjatuid kadusid. Nüüd, aastaid hil- jem, on see küsimus muutu- nud niivõrd teravaks, et kut- su siia kohe kõrgemad või- mud välja. Igal aastal rik- neb nii palju kartulit, et annab imestada, kui midagi ikka ka alles jääb. Küll aetakse külma, küll sooja il- ma süüks. Aasta-aastalt kas- vab kartulikogus, mille ma- hakandmisel tekkinud kah- juud jäävad majandi kanda, kuna puuduvad süüdlased!?

1976. a. pööras revisjoni- komisjon tähelepanu sellele, et ehitusbrigaad on küllalt suur, kuid nende tööjõudlus väga tagasihoidlik. Tuleb suurendada nõudlikkust töö tegemise ja lõpetamise vastu. Ka nüüd, 1988. a. on meil palju pooleliolevaid ja lõpe- tamata ehitusi (viilhall,

kaarhall-ladu jne.), mille lõpuleviimine on juba palju töö paremast organiseerimi- sest.

Omä sõnavõttus 1976. a. märgib J. Saia, et masina- pargi tööle suunamine jätab soovida, mille tõttu läheb käduma palju tööaega. Tä- helepanu on vaja pöörata tööaja õigele kasutamisele. Kuidas on meil olukord aga praegu — 1988. aastal.

1978. a. revisjonikomisjoni aktist leiame, et elanikele seada sisse elektri eest tasu- miseks arveldusraamatud ning kehtestada kindel tasu- miske tähtaeg — 1 kord kvartalis. Nüüd, 10 aastat hiljem on elektri eest maks- mine veel paljudele «üleliig- ne» tegevus. Palju on elekt- rivõlglasti. Praeguseks mo- mendiks ei ole 1988. aastal elektri eest veel kopikatki maksnud A. Niit, G. Rumm, A. Heier, V. Särekanno, L. Naurits, E. Saava, H. Kaske- ma, A. Leidtorp, A. Luukas, S. Ivanov, L. Vilistus, Ü. Sii- vas, V. Sander, M. Kivilo, H. Rahkema, S. Ratberg, A. Pärdi. Omamoodi rekordi- omanik on Helju Väli Lipa külast, kes ei ole elektrira-

Eestimaa laul '88

11. september '88. Estalg-
selt planeeritud suur buss
saab kähku rahvast täis, ja-
gub veel teise väiksemagi
jäoks. Sõidame Tallinna suu-
rele rahvapeole. Paraku ei
jätku osasaamise rõõmu kõi-
gile soovijaile, sest kolhoosis
on täna tööpäev. Jõuame
kohale tubli poolteist tundi
varem, kuid bussidele leiame
vaid vaevu-vaevu kohta.
Rõõmsate nägudega inimesi
aina tuleb ja tuleb. Peagi on
hõivatud kõik pingiread, en-
ne algust on Lauluväljak pil-
geni rahvast täis. Ei Lasna-
mäe nõlv ega vähekäigud
suuda kõiki mahutada, lõ-
puks saab lavagi ääreni täis.
Rahvuslippude meri, loosun-
gid, transporendid. Nõutakse
rohelist teed IME program-
mile ja avaldatakse poole-
hoidu selle initsiaatoritele.
Palju on näha Eesti suve-
räänsust, migratsiooni, eesti
keelt ja kodakondsust puu-
dutavaid loosungeid ja pla-
kateid, tervitatakse Gorbat-
šovi, kuid ei puudu ka krõ-
bedamad ütlemised. Rahvas
on väljapeetud, sõbralik,
distsiplineeritud. Suurt rah-

vakoosolekut dirigeerivad Hä-
gi Sein ja Rein Järlik. Rah-
va hulgas viibib EKP liider
Vaino Väljas koos abikaasa-
ga, neid tervitatakse pika
aplausiga.

Koosoleku ajal tõustakse
püsti ja võetakse suure aplau-
siga vastu meie laulutaat
Gustav Ernesaks.

Isamaakõnedega esinevad
H. Valk, E. Savisaar, S. Kal-
las, M. Hint, T. Velliste, R.
Veidemann, H. Sein ja R.
Järlik. Esimesest ärakamis-
ajast räägivad M. Mikiver ja
H. Mandri, hilisemast peri-
oodist M. Veinmann ja H.
Kiik. Pillilugu loovad «Rock
Hotell», «Vanaviisi», «Seits-
mes Meel», «Kukerpillid»,
«Ultima Thule», Tõnis Mägi
ja «In Spe».

Kogu väljaku paneb kaasa
laulma Ivo Linna. Esinevad
RAMi poistekoor «Ellerhein»,
Eesti Raadio segakoor, TPI
vilistlaste meeskoor «Leega-
jus» jt.

Paljudele lauludele laulab
väljak kaasa, kord istudes,
kuid paljude puhul püsti

seistes.

Sõnavõtte on rahulikumaid
ja ägedamaid: emotsioonide
tulevärgist puudust ei tule.

Kõlamä jääb: usalduskriis
jätkub, üksikute juhtide väl-
javahetus pole lahendus. Lõ-
putud kooskõlastamised. Usal-
duskriis lõpeb alles siis, kui
toimuvad vabad demokraat-
likud valimised. Alati võib
sellest ametist lahti öelda,
kus ei saa tegutseda südame-
tunnistuse järgi.

Suveräänsust ei paluta,
vaid suveräänsust ollakse. Sõ-
na suveräänsust tähendab
maakeeli riigi täielikku sõl-
tumatus teistest riikidest
nii sise- kui välispoliitikas
(E. Savisaar).

Avaldatakse poolehoidu
Vaino Väljasele, kes mõistab
ja tunnetab rahva valupunk-
te ja koos rahvaga neile ka
lahendusi otsima asub.

Tuletatakse meelde vana-
rahvatarkusi, et eesti mees
jäägu eesti meheks ja igas
ametis olgu maal või linnas.
Või jälle: naljal on mitu ot-
sa, vihal ei ühtegi.

Rahvas hõiskab ja elab,
nutab ja naerab. Inimesi
võib väikese rahva suur
ühtekuuluvustunne. Asja-
tundlikumad avaldavad arv-
vamust, et kokkutulnute arv
võib küündida 300 000.

Käsi käes laulavad vanaisa
ja lapselaps, põllumees Pär-
numaalt ja teadlane Tartust,
tööline Tallinnast ja kaevur
Kõhla-Järvelt, nooruke
mändri neiu ja turske saare
kalur.

Rõõmurõkatus kõlab igast
Eestimaa nurgast ja muutub
Lauluväljakul hinge kosuta-
vaks ühendkooriks. «Kau-
nistagem eesti koidad kolme
koduvärviga...» Kurgus hak-
kab kriipima ja märkama-
tult poeb pisar silmanurka.
«Mu isamaa on minu arm»
kõlab kui töötus. Laulu lõp-
pedes sööstavad lauluväljaku
vihmamärga taevase raketti-
de mitmehäälilised kimbud,
kauni saluudiga vastatakse
kusagilt Russalka kandist.

Suur autovägi harutab end
rahulikult puntrast lahti.
Ilma kõrvalise abita ja kära-
ta leiab igaüks oma teotsa.

Valgustatud ojakestena
veerevad autokolonnid laiali
üle Eestimaa, viies endaga
kaasa uusi mõtteid ja tun-
deid, uut arusaamist, kes ja
kus me oleme ja kuhu pea-
me jõudma. Homne päev ei
saa olla enam tänase kordus.
Head teed! Oli 1988. aasta
kuuma suve igas mõttes ilu-
saim päev.

ERNI TAMMARU

isiklik vara

ha tasunud kolme aasta
jooksul.

1980. aastal oli revisjoniko-
misjonile silma jäänud, et

põhk vedeleb põldudel ning
takistab kündi. Ruumi tege-
miseks veetakse põhku met-
sa. Nüüd oleme sellest mu-

rest vabad, sest põhku on
nii vähe, see ei takista mi-
dagi. Need kõrrekesed saab
rahumeeli maa sisse künda.

1982. a. moodustati majandis
«administratsiooni ma-
jandusliku tegevuse parteilise
kontrolli komisjon» (esi-
mees V. Kalda). Juhatus
koosolekul arutatakse palju
tõsiseid küsimusi, kuid jär-
relkontroll otsuste täitmise
kohta puudub. On algatatud
palju asju, kuid ei tunta hu-
vi nende edasise saatuse vas-
tu. Huvitav, kas see komis-
jon eksisteerib veel? Ka
praeguse juhatus otsused
jätavad just majanduslikust
küljest palju soovida.

1983. a. veebruarist loobus
J. Saia revisjonikomisjoni
esimehe tööst ja uueks esi-
meheks sai Vello Kalda. Re-
visjonikomisjoni töö hakkas
soikuma. 1985. a. ei tehtud
ühtegi reidi, tööplaani
rääkimata.

Alates 1986. a. veebruarist
on revisjonikomisjoni esimees
Ilmar Petter. 1986. a. läheb
majandi ajalukku suure kar-
tulisaagi (217,4 ts/ha) ning
veel suurema rikkumisega.
Lõpptulemusena jäid kõik
kahjud majandi kanda.

1987. a. oli põhitähelepanu
pööratud teraviljale. Vilja
kuivatati, jahutati, veeti

siia-sinna ning lõpuks «au-
ras ära» 25 tonni vilja, mil-
le kadumise kohta ei osanud
keegi midagi märkimisvää-
ret öelda. Kahjud jäid muu-
dugi kolhoosile. 5150 kg rik-
nenud vilja korjas revisjoni-
komisjon isiklikult garaažist
kokku ja vedas metsa.

Alates 1987. a. juulikuust
alustas oma ilmumist ka
kolhoosi infoleht, mis prae-
gusel sündmuste ja tegude-
rohkel utumise ajal on väga
hea näitaja. Inimesed saavad
paljudest majandi sündmus-
test ja probleemidest kohe
teada ja jäävad tekkimata
mõnedki kuulujutud ning
väärarvamused. Et me
ühe korraliku inimese eluea
jooksul suurt paremaks, jul-
gemaks ega ausamaks pole
muutunud, olgu selle tõestu-
seks lisatud salmike:

Kus viga näed laita,
siis ole seal vait ja
kui see veel ei aita,
siis kiida ja paita,
kuid hoia, et maita
ei püüa sa laita.

(«Ommikulaulud»
Tallinn 1909)

Aktuaalne ka praegu, vä-
hemalt meil, kas pole?

LAINE OGA,
pearaamatupidaja asetäitaja



Johannes Saia koos lapsela psegaga.

Laste abi

TPLi suvi 88 on tänaseks läbi saanud, aeg on teha väike tagasivaade.

Rühma kuulus 30 rohkem või vähem tööhimulist last, kes tahtsid tööga rinda pista ja oma võimed proovile panna. Plaan nägi ette 6 ha peedivagusid vahelt harida, tööperioodi pikkus oli 19 tööpäeva. Jah, läks nagu ta läks! Päevad tehti küll täis, kuid peedivaod jäid nii mõnelgi malevasel poolepeale. Kahjuks.

Midagi läks juba organisatsiooniliselt viltu. Mina kui rühmakomandör sain ise mahti koos lastega peedipõlul olla ainult kahel päeval. Põhitöökoha ülesanded lihtsalt ei võimaldanud rohkem. Nii jäigi kogu koormus noorukese Heidi Alasepa kanda.

Vagude jagamisel ja väljamõõtmisel püüdsime arvestada laste vanust ja võimeid. Igähe löiku tähistasid nimelised vaiakesed, et oleks näha kes ja kuidas. Kehtis põhimõte: kellel vaod puhtad, sellel malevaga töövahetuskord lõpetatud.

Leppisime lastega kokku, et tähtis on lõpptulemus. Paraku ei pidanud kõigi kohusetunne ja tööharjumus proovile vastu.

Edukalt tulid oma vaba-tahtlikult võetud kohustusega toime Vahur Kiisk, Kaire Väli, Shirley Seppel, Ene Rooväli, Ülev Kalf, Annika Satsi, Anti Satsi, Raul Tiits, Mirvet Luik, Angelika Vilistus. Tänu kõigile, kes püüdlukult töötasid.

Muidugi ei käidud malevas ainult tööl. Pidasime maha majandisese spordivõistluse. Käisime rajooni spartakiaadil, kus nooremas vanuseklassis saime 1. koha.

Kokkutulekul Kuusikul enam nii hästi küll ei läinud, kuid võrdvõimelist konkurentsi suutsime sealgi pakkuda. Meie taidluskava tunnustati aga tõesti teistest paremaks. Aitäh Jane Oidekivile kui õnnestunud kava koostajale! Meeldivaks vahelduseks kujunes lõbustuspargi ja Tallinna Loomaia külastus. Maha peeti ka maleva lõpupidu.

Tippurituseks kujunes kahtlemata ekskursioon Hiiu- maale. Paljudele oli omaette elamus juba praamisõit. Uudistasime Kõpu majakat, viibisime Hiiumaa kõrgemal mäetipul ja Ristimäel, astusime sisse koduloo muuseumisse.

Kõige meeldejäavam oli muidugi Kassari kadakate vahele püstilöödud telklaager: lõkke ääres istujad ja «Robinsone» jätkus kaugelt üle kesköö. Ilmataat oli meie poolt, lapsed oma sõiduvees, igati toredad ja väljapeetud. Kena oli!

Lõpetuseks olgu äramainitud ka spordivõistluste ja kokkutuleku tublimad. Malevalaulu saime selgeks Aadu Ausi abiga ja selle eest talle suur aitäh! Kena flöödisaate tegi Sirle Lilleoja. Spordis olid tublimad Maris Väli, Evelin Jüürmann, Anti Satsi, Indrek Nõmm, Raul Aarma, Ülav Kalf, Signe Kaasik, Vahur Kiisk ja Jane Oidekivi. Aitäh kõigile!

Loodan, et TPL 89 kujuneb läbimõeldumaks ja töötulemused kopsakamateks.

ANDRUS PAJO,
Raikküla kolhoosi TPLi
komandör

Pensionärid reisivad

Uudishimulikumad ja reisi-huvilised pensionärid on tänava suvel kahel korral ratastel olnud. Esimese sõidu eesmärk oli Kurgja, et oma silmaga kaeda, kus ja kuidas elas ja töötas meie ärkamis-aegne suur vaimuinimene ja haritud põllumees C. R. Jakobson.

Äratas suurt austust, lugupidamist ja imestust, kui palju suutis üks inimene oma lühikese eluaea jooksul teha ja korda saata.

Teine reis viis meid Vargamäele Andrese ja Pearu maile. Muuseumi giid oskas ekspositsiooni tutvustamisel rahva oma jutuga nii kaasa haarata, et kõik kuulasid lausa suud lahti.

Tutvustasime Andese rehi-elamuga ja käisime Laukna Madise elamist-olemist vaatamas. Pole midagi öelda, tolle saunamehe eluase annab kehva peremehe elamisele silmad ette.

Kui nüüd pensionäride sügisesed tähtsamad toimetamised aias ja põllul ühele poole saavad, võibolla jõuame siis Mahtra Talurahvamuseumis ka tuuri ära käia. Talve poole hakkab vist teatrisse kiskuma.

Aitäh neile, kes meile ikka lahkelt bussi on kasutada lubanud!

E. TAMMARU

Rahvakalender:

september

September — mihklikuu, ka kanarbikukuu.

8. SEPTEMBER — ussi- maarjapäev, ussiurgumise-päev. Sellest päevast lähevad ussid maa sisse. Kui ussi veel hiljem maa peal näha, siis on see pahategija (inimest või looma salvanud), keda maa ei võta vastu.

22. SEPTEMBER — pööripäev.

29. SEPTEMBER — mihklipäev. Eesti rahvakalendris üks olulisemaid tähtpäevi, suve lõpupäev. Mihklipäevaga lõppesid välitööd, karjas-

käimine, mõisategu, taluteenijate tööaasta. Üldiselt oli mihklipäev lõikuspäeva, kohati karjustepäeva (tehti mihklituld). Mihklipäeva tähistati pidulikult. Veristati loomi, joodi uudseõlut, söödi sülti, sepikut, oina verest karaskit. Siit ka ütlemine — igal oinal oma mihklipäev. Mihklipäeva ilma järgi ennustati kevadisi ilmu.

Päev on nime saanud peangel Miikaeli järgi, kelle nimepäeva katolik kirik tähistab alates V sajandist.

Rahvakalendrist
PAUL TAGEL

Vedas viltu

Viinavea ja sellega kaasnevate pattude pärast oli kutsutud juhatuse aru andma seekord seitse täis elujõus meest. Neist jätkus kodanikujulgust juhatusega silmitsi seista ainult kolmel: Anatoli Skriptšenkol, August Bergsteinil ja Avo Heieril. Meelis Väli, Olev Puntso, Meelis Hermann ja Jaan Leppiku närvisüsteem ei pidanud aga kaine peaga oletatavatele järskudele üleelamistele vastu ja pugesid peitu. Teenitud «autasud» ei jää-

nud muidugi tulemata. Skriptšenkol tuleb autoga tükkiks ajaks hüvasti jätta ja hakata muud tööd tegema. Mehele avaldati noomitus ja kuupreemiaga muret pole. August Bergsteinile ja Avo Heierile määrati noomitus ja kuupreemiast pole juttugi. Meelis Hermann kirjutas end samal päeval külanõukogust välja ja siirdub mujale tööd otsima.

Ülejäänud seltskond teenis noomituse. Kuupreemiat keegi neist välja ei teeninudki.

TEADE

Raikküla Eriinternaatkool vajab öölapsehoidjat ja koristajat (töö 8.30—16.00). Helistada 64 491, 64 486 või 64 516.



JUUBELI PUHUL

80
Leida Saariste
Johannes Saia
75
Leida Kangur
65
Ilse Raudsepp

55
Leida Naurits
50
Helgi Hermann
Helgi Vaherna
Peeter Pääsuke

ABIELLUMISE PUHUL

Koida Raudkats
ja
Maidu Altmets

PERE KASVU PUHUL
Meeli ja Sulev Oksaar

SAAME TUTTAVAKS

Riho Väli — autojuht
Tiit Rohtla — põllutööline
Ljubov Rohtla — lüpsja



ANNA IHOMA

sünd. 16. juuli 1901
surn. 14. august 1988

Vastutav toimetaja ERNI TAMMARU

Raikküla kolhoosi infoleht
Toimetus: 203502 Rapla
rajoon, Raikküla skj.
telefon 64 421; 64 475
Trükiarv 400

Tasuta
Tellimise nr. 2636
Maht 0,5 trükipoognat
Rapla Trükikoda,
Rapla, Kalda 2